

2022-11-10
I2022/02043**Infrastrukturdepartementet**Affärsverket svenska kraftnät
Box 1200
172 24 Sundbyberg

Uppdrag att genomföra upphandling av förbrukningsflexibilitet under höglasttimmar

Regeringens beslut

Regeringen ger Affärsverket svenska kraftnät (Svenska kraftnät) i uppdrag att fastställa höglasttimmar för el motsvarande minst 10 procent av alla timmar under perioden den 1 december 2022–den 31 mars 2023.

Fastställda höglasttimmar eller metod för fastställande av höglasttimmar ska redovisas till Regeringskansliet (Infrastrukturdepartementet) senast den 30 november 2022.

Svenska kraftnät ska för perioden den 1 december 2022–den 31 mars 2023 och i enlighet med vad som anges under rubriken Närmare om uppdraget,

- upphandla förbrukningsflexibilitet av el i syfte att åstadkomma en sammanlagd minskad bruttoelförbrukning i Sverige om 5 procent i genomsnitt per timme under de fastställda höglasttimmarna,
- beräkna Sveriges totalt och genomsnittligt uppnådda minskning av bruttoelförbrukning per månad under de fastställda höglasttimmarna och, samt
- efter dialog med Regeringskansliet (Infrastrukturdepartementet) tillhandahålla de uppgifter som krävs för att Regeringskansliet ska kunna anmäla upphandlingen som ett statligt stöd till Europeiska kommissionen.

Uppnådd minskning av bruttoelförbrukning ska redovisas månatligen efter närmare överenskommelse med Regeringskansliet (Infrastrukturdepartementet).

Närmare om uppdraget

Svenska kraftnät ska vid i uppdragets genomförande

- beakta rådets förordning (EU) 2022/1854 av den 6 oktober 2022 om en krisintervention för att komma till rätta med de höga energipriserna (EU-förordningen),
- i möjligaste mån utforma upphandlingen på sådant sätt att den är förenlig med den tillfälliga krisramen för statliga stödåtgärder till stöd för ekonomin till följd av Rysslands angrepp mot Ukraina (2022/C 131 I/01),
- anpassa upphandlingens omfattning med hänsyn till effekten av andra åtgärder som har vidtagits av regeringen och statliga myndigheter i syfte att minska bruttoelförbrukning i Sverige under perioden den 1 december till och med den 31 mars 2023,
- beakta kostnadseffektivitet utifrån anbudens förväntade nytta för elanvändare i Sverige såsom förbättrad leveranssäkerhet eller påverkan på elpris och vid likvärdiga anbud ingå avtal utifrån prisordning, samt om behov föreligger föreslå alternativa åtgärder med motsvarande nytta,
- beräkna minskningen av bruttoelförbrukningen som skillnaden mellan den faktiska bruttoelförbrukningen och den uppskattade bruttoelförbrukningen som Svenska kraftnät förutsett utan hänsyn till effekten av de åtgärder som vidtagits av regeringen och statliga myndigheter i syfte att minska bruttoelförbrukning i Sverige under perioden den 1 december till och med den 31 mars 2023, samt
- hos Energimarknadsinspektionen ansöka om att få finansiera kostnaderna för upphandlingen med överintäkter till följd av överbelastning mellan elområden i enlighet med EU-förordningen.

Skälen för regeringens beslut

Europeiska unionens råd antog den 6 oktober 2022 rådets förordning (EU) 2022/1854 om en krisintervention för att komma till rätta med de höga energipriserna (EU-förordningen). Förordningen innebär bland annat att medlemsstaterna ska sträva efter att minska sin totala månatliga bruttoelförbrukning med 10 procent till och med den 31 december 2023 samt ett bindande krav att minska sin bruttoelförbrukning med minst 5 procent under höglasttimmar under perioden den 1 december 2022 till och med den 31 mars 2023. Syftet är att åstadkomma en samordnad insats på unionsnivå som kan bidra till att dämpa elpriserna samtidigt som försörjningstryggheten säkras.

Flera åtgärder genomförs för närvarande i Sverige för att minska elförbrukningen. Regeringen har gett statliga myndigheter i uppdrag att vidta energibesparingsåtgärder inom den statliga förvaltningen (Fi2022/02571). Statens energimyndighet genomför kampanjen "Varje kWh räknas" och Svenska kraftnät genomför en informationskampanj på temat att plana ut kurvan i elsystemet och minska risken för effektbrist. Sveriges näringsliv, hushåll samt kommuner och regioner vidtar åtgärder för att spara och effektivisera användningen av energi.

Det finns därmed goda förutsättningar för Sverige att på kort sikt minska elförbrukningen i enlighet med målen om minskad elförbrukning i EU-förordningen. Regeringen bedömer dock att det föreligger behov att vidta ytterligare åtgärder för att säkerställa minskad elförbrukning under höglasttimmar då påverkan på elpris och leveranssäkerhet kan antas vara som störst.

Regeringen bedömer vidare att upphandling av förbrukningsflexibilitet kommer att utgöra ett statligt stöd som kräver godkännande från Europeiska kommissionen innan det genomförs. Europeiska kommissionen har i den tillfälliga krisramen för statliga stödåtgärder till stöd för ekonomin till följd av Rysslands angrepp mot Ukraina (2022/C 131 I/01) angivit grunder enligt vilka ett stöd för minskning av elförbrukningen kan godkännas.

Den 8 september 2022 gav regeringen Svenska kraftnät i uppdrag att förbereda ytterligare upphandling av förbrukningsflexibilitet och planerbar elproduktion i södra Sverige (I2022/01721), vilket slutredovisades den 28 oktober 2022 (I2022/01956). Uppdraget av den 8 september 2022 bör konkretiseras med ett nytt uppdrag.

Mot bakgrund av det nu anförda bedömer regeringen att det finns skäl att ge Svenska kraftnät i uppdrag att upphandla förbrukningsflexibilitet under höglasttimmar.

På regeringens vägnar

Peter Kullgren

Pär Lydén

Kopia till

Statsrådsberedningen/EU

Finansdepartementet/BA och KO

Miljödepartementet/KL

Näringsdepartementet/BA och MK